

BPK.7013.4.2020.MP

**Pan
Prof. CMKP Jarosław Jan Pinkas
Główny Inspektor Sanitarny**

Szanowny Panie Inspektorze,

Na kanwie spraw podjętych i prowadzonych przez Pełnomocnika Terenowego Rzecznika Praw Obywatelskich w Katowicach, ujawnił się problem generalny, dotyczący braku norm określających maksymalny czas oczekiwania, jaki może upłynąć od skierowania przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego osoby na kwarantannę do momentu pobrania od niej wymazu w celu przeprowadzenia badania na obecność wirusa COVID-19. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2019r. poz. 1239 ze zm.) (dalej: ustawa), zmieniona przepisami ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych(Dz.U.poz.374 ze zm.) nie określa bowiem takiego terminu.

Konkretne przypadki w sprawach indywidualnych prowadzonych przez Rzecznika Praw Obywatelskich, dotyczą osób mających w pracy zawodowej kontakt z osobami u których potwierdzono obecność wirusa COVID-19. W pierwszym przypadku jest to pielęgniarka pracująca w domu pomocy społecznej i oczekuje na pobranie próbki do testów od dnia 23 marca 2020r., a w drugim reporterka lokalnej rozgłośni radiowej, oczekująca na pobranie materiału do badań od 27 marca 2020r. Przy czym, do dnia sporządzenia niniejszego wystąpienia, właściwi miejscowo Powiatowi Inspektorzy Sanitarni, nie byli w stanie podać nawet przybliżonego terminu pobrania próbek do badań, a w konsekwencji okresu dalszego trwania lub terminu zakończenia kwarantanny domowej, w której przebywają w/w osoby.

Przepisy w/w ustawy przewidują, że osoby, które były narażone na chorobę zakaźną lub pozostawały w styczności ze źródłem biologicznego czynnika chorobotwórczego, a nie wykazują objawów chorobowych, podlegają obowiązkowej kwarantannie

lub nadzorowi epidemiologicznemu, jeżeli tak postanowią organy inspekcji sanitarnej przez okres nie dłuższy niż 21 dni, licząc od dnia następującego po ostatnim dniu odpowiednio narażenia albo styczności. Obowiązkowa kwarantanna lub nadzór epidemiologiczny mogą być stosowane wobec tej samej osoby więcej niż raz, do czasu stwierdzenia braku zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego (art. 34 ust. 2 i 3 ustawy).

Ustawa ta nakłada także konkretne obowiązki i wskazuje czas ich realizacji przez wymienione kategorie osób, np. niezwłoczne zgłoszenie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od momentu uzyskania wyniku przez diagnostę laboratoryjnego (art. 29 ust. 1 ustawy) bądź obowiązek państwowego inspektora sanitarnego bezzwłocznego zgłoszenia sytuacji niebezpiecznej w razie niebezpieczeństwa szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, które może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego (art.32b ustawy).

Przy czym żaden z przepisów tej ustawy nie przewiduje czasu na pobranie materiału (wymazu) do badań od osoby skierowanej do izolacji. Powyższe zdaje się zatem pozostawać w sprzeczności z zasadniczym celem ustawy polegającym na unieszkodliwieniu źródeł zakażenia, przecięciu dróg szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych oraz uodpornieniu osób podatnych na zakażenie.

Brak określenia w/w terminu, stanowi także dotkliwe ograniczenie wolności osobistej i prawa swobodnego przemieszczania się osób skierowanych na kwarantannę przez właściwe służby sanitarne. Stanem postulowanym w takiej sytuacji powinno być zatem dookreślenie przepisów ustawy, co dałoby podstawę prawną i przyznało stosowne kompetencje państwowym powiatowym inspektorom sanitarnym dookreślenia w wydawanych decyzjach terminów pobrania próbki do testów na obecność określonych patogenów, zwłaszcza w obecnej sytuacji stanu epidemii COVID-19.

W związku z powyższym - działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (j.t. Dz. U. z 2020 r., poz. 627) - zwracam się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w tej sprawie oraz rozważenie w zakresie posiadanych kompetencji ustawowych, wystąpienia do Ministra Zdrowia w celu nowelizacji obowiązujących przepisów, w taki sposób aby określić maksymalny czas, w którym powinien zostać pobrany wymaz do badań od danej osoby, zwłaszcza w przypadku wydania decyzji o objęciu jej kwarantanną lub skierowaniem na hospitalizację.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

W odpowiedzi proszę powołać się na sygnaturę niniejszego pisma: BPK.7013.4.2020.MP